

ДО

ПЛЕНУМА НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН
СЪВЕТ

ОБРЪЩЕНИЕ

от Съюза на съдиите в България относно състоянието на съдебните сгради в страната

Уважаеми членове на Висшия съдебен съвет,

По повод възобновяването на работата Ви след съдебната ваканция, в качеството си на професионална магистратска организация, ангажирана с проблемите на съдебната система, от Съюза на съдиите в България бихме искали да обърнем вниманието Ви към един такъв проблем, който вече дълги години остава нерешен. Принудени сме да сторим това с настоящото обръщение, тъй като все още не е създаден предвиденият с измененията на Закона за съдебната власт отпреди повече от година¹ Съвет за партньорство, където би следвало да бъдат обсъждани подобни въпроси.

Става въпрос за проблемите на сградния фонд на съдебната система. Сигнали от професионалните общности на различните съдилища, в различни населени места достигат до нашето внимание, а също така, благодарение и на публикации в медиите стават и обществено достояние. Самите проблеми се свеждат до липса на подходящи условия на труд, дължащи се най-основно на настаняване на съдебните органи в архитектурно и функционално неподходящи за целите помещения. С настоящото обръщение бихме искали да изразим подкрепата си към справедливите искания на колегите за нормални условия на работа.

Една съдебна сграда съсредоточава съдебния живот на едно населено място в себе си. Освен помещение, в което се полага труд и се правораздава, тези сгради са и символ на справедливостта и на състоянието на съдебната система в очите на

¹ ЗИД на ЗСВ, обнародван в Държавен вестник бр.65 от 11 Август 2017 г.

гражданите. Несправедливо е да се очаква от магистратите и служителите на съдебната система ежедневно да надмогват битовите неудобства и лошите условия на труд и въпреки това да дават най-доброто от себе си при изпълнение на задълженията си. Несправедливо е да се очаква от гражданите да проявяват необходимото уважение към съдебната власт и нейните органи при положение, че се сблъскват с непригодни помещения, условия на достъп и неразбории. По този начин и се явява лишено от съдържание понятието за съда като „храм на справедливостта“. По силата на мястото си в йерархията на държавните власти, както и поради характера на съдебните производства, традицията и законово установените процедура предполагат наличието на определена церемониалност. А за такава не може да става и дума когато съдебната сграда е разположена в бивше работническо общежитие или се намира на едно място с търговски помещения или заведения.

Пример за тежко положение е случаят със съдебните сгради на Окръжния и Апелативния съд, както и съответните прокуратури, Районния съд и прокуратура в град Варна. Проблемът с липсата на подходящи сгради във Варна е неразрешен от близо 20 години и продължава да се задълбочава. Докато за сградите във Варна проблемите се свеждат до вземане на решение за построяване на изцяло нова сграда, то проблемите на Административния съд София град и преместването му в съдебната сграда на ул. „Драган Цанков“ са свързани с изначална недостатъчност на предвидените помещения и в така предвидената за преместване на съда сграда. Считаме, че всяко решение свързано с преместване на работни помещения задължително трябва да е съгласувано с магистратите и съдебните служители на съответния орган на съдебната власт и да отчита във възможно най-голяма степен нуждите от нормално осъществяване на работата им. Добре известни са и проблемите на Софийски градски съд и Апелативен съд София, помещаващи заедно с много други органи на съдебната власт се в сградата на Съдебната палата, както и на Специализирания наказателен съд. Решения, които включват съвместяване на помещения от няколко органа, разпределяне на магистрати в нефункционално малки кабинети и усвояването на коридори като архивни или деловодни помещения може да бъде единствено краткосрочно, а не трайна практика и цел на реформата на сградния фонд.

За съжаление, свидетели сме на липса на последователна политика от страна на последните състави на Висшия съдебен съвет, насочена към цялостно решаване на проблема със сградите на съдебната власт. Вместо това забелязваме залагането в бюджета на предвиждания за капиталови разходи, изразяващи се основно в ремонти на остарелия сграден фонд, като в последните години се откроява и тенденция за значително неизпълнение на съответните бюджетни показатели.²

Решенията на проблемите със сградите на съдилищата могат да бъдат единствено дългосрочни и съобразени с извършени комплексни анализи на актуалното и очакваното бъдещо състояние. Също така решенията на проблемите не следва да са приоритет единствено за изпълнителната власт или ВСС, но на цялата професионална общност. Съзнаваме, че намирането на решения на тези проблеми не може да бъде свършено в рамките на един мандат на ВСС, но и сме оптимисти, че няма проблеми, които не могат да бъдат разрешени, ако има воля, последователност и упорство. В тази връзка бихме желали да припомним един вдъхновяващ пример от близката ни история:

² <http://www.vss.justice.bg/root/f/upload/18/pr-6-01-03-2018-0.pdf>;
<http://www.vss.justice.bg/page/view/7530>; <http://www.vss.justice.bg/root/f/upload/12/DOC000.pdf>

„Когато най-после в 1926 година се повдигна въпросът за построяването на съдебни помещения чрез създаването на специален фонд "Съдебни сгради", набиран чрез допълнителни марки от разни съдебни берии, мита и такси, много хора погледнаха с недоверие на възможността да се разреши такава голяма и важна задача с такива наглед незначителни източници... Източникът на пари за съдебни сгради бе така добре налучкан, че в няколко години фондът натрупа средства, с които се пристъпи към осъществяването на грандиозен план за построяване на 62 съдебни палати из цяла България. Това мероприятие, което включваше и постройката на сграда за Министерство на правосъдието (по-късно Външното министерство) можа в по-голямата си част да бъде осъществено до 1944 година.“³

Посочихме този пример, защото той показва, че при наличието на ясно поставена цел и нейното неотклонно следване, ще се постигнат желаните резултати. Вие имате възможността да допринесете към решаването на съществуващите проблеми със сградния фонд на съдебната власт, включително и чрез съобразяването им при предвиденото за предстоящото Ви заседание обсъждане на проекта на бюджет на съдебната власт за 2019 г. и актуализираните бюджетни прогнози за 2020 г. и 2021 г.

гр. София,
12.09.2018 г.

Атанас Атанасов:
Председател на УС на ССБ

³ http://www.vks.bg/vks_p09_01.htm